

اخبار کارگری

بهارى كه حكايت از سال نكو ندارد

افزایش ۵۷۰ هزار تومانی دستمزدها، جوابگوی هزینه‌های خانوار نیست

نسرین هزاره مقدم

«دستمزد» مهم‌ترین مولفه اشتغال است؛ مولفه‌ای که در قانون کار به صراحت جزئیات و کم و کیف آن مشخص شده است. ماده ۴۱ قانون کار، دو شاخص الزام‌آور برای تعیین دستمزد کارگران در نظر گرفته است: اول نرخ تورم رسمی و دوم محاسبات حداقلی سید معیشت خانوار.

محاسبه سه‌جانبه سید معیشت خانوار یا Living Basket به‌رغم تاکید واضح قانون کار، در فضای مذاکرات مزدی یک «گفتمان متاخر» محسوب می‌شود که تنها در سال‌های اخیر به آن پرداخته می‌شود. با وجود محاسبه سید معیشت و امضای سه‌جانبه این محاسبات، فقط میزان عقب‌ماندگی مزدی کارگران مشخص می‌شود چرا که همچنان بر اساس روال عرفی دهه‌های گذشته، مبنای تعیین دستمزد با کمی بیش و کم، همان «نرخ تورم رسمی» است.

چگونگی محاسبه سید معیشت

تعیین حداقل دستمزد کارگران بر اساس محاسبات سید معیشت، محدود به قانون کار ایران نیست. در کشورهایی که کف دستمزد کارگران با مذاکرات سه‌جانبه مشخص می‌شود، معمولاً از دو مکانیسم بهره گرفته

می‌شود: تعیین سید حداقلی معیشت که راه‌حل متداول‌تر و مرسوم‌تر است و محاسبه میانگین در یافتی مزدگیران و قرار دادن کف دستمزد در حول و حوش این میانگین با اعمال یک ضریب خاص. اما مسأله اصلی اینجاست که در اکثر کشورها عضو سازمان بین‌المللی کار، محاسبات هزینه‌های زندگی یا سید معیشت توسط نهادهای آکادمیک مستقل انجام می‌شود. برای نمونه در انگلیس موسسه‌ای مستقل به نام Decent Work، سید معیشت حداقلی را در طول سال به‌روزی می‌کند. این موسسه، میزان هزینه‌های زندگی را برای لندن و شهرستان‌ها، جداگانه محاسبه می‌کند.

در محاسبه سید معیشت توسط این موسسه، دو چیز قابل تأمل است: اول مستقل و آکادمیک بودن آن که باعث می‌شود نتایج پژوهش‌های آن توسط هر سه گروه مذاکرات مزدی (کارگران، دولت و کارفرمایان) مورد قبول و استناد واقع شود و مسأله مهم دیگر، به‌روزرسانی مرتب اعداد و اطلاعات در طول سال است؛ روندی که هیچ‌گاه متوقف نمی‌شود.

فرامرز توفیقی، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور معتقد است که در ایران نیز کمیته دستمزد کانون شوراها باید کار

خود را به صورت مدام و ماهانه انجام دهد، هر چند کمیته دستمزد سه‌گانه شورای عالی کار، به‌طور مرتب تشکیل جلسه نمی‌دهد و نمایندگان دولت و کارفرمایان جز در روزهای پایانی هر سال، بحث «دستمزد» و محاسبات آن را جدی نمی‌گیرند.

او بر همین اساس، معتقد است باید در طول سال، سید معیشت خانوار محاسبه شود و نمودار تغییرات این شاخص، در طول دوازده ماه مشخص باشد تا در نهایت در پایان سال، با یک علامت‌سوال بزرگ مواجه نباشیم. استدلال او بر این پایه است: حتی اگر دولتی‌ها و کارفرمایان در محاسبات مداوم و ماهانه سید مشارکت نکنند و حتی اگر موسسه و نهاد مستقلی برای محاسبات هزینه‌های زندگی نداریم، کار فعالان کارگری و نمایندگان کارگران در مذاکرات مزدی شورایی عالی کار، نباید به هیچ‌وجه در هیچ زمان متوقف شود.

توفیقی، هر ماه سید معیشت حداقلی خانوار را محاسبه و به‌روز می‌کند. مبنای کار این محاسبات هم آمارهای رسمی تورم مرکز آمار ایران و اطلاعات رسمی خوراک‌های انستیتو پاستور ایران است.

سید معیشت خانوار در اسفند ۹۷ معادل ۲ میلیون و ۷۵۹ هزار و ۲۶۲

کارگران در اردیبهشت ماه برای گذراندن زندگی به دو میلیون و ۷۲۲ هزار تومان بیش از حداقل دستمزد در یافتی نیازمندند. هزینه‌های زندگی از مرز ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان گذشته و نسبت به اسفند ماه ۹۷، بیش از ۷۲ درصد جهش قیمتی داشته‌ایم

تومان تعیین شد. هر سه ضلع مذاکرات مزدی پای این رقم را مضارک‌دندا توفیقی با محاسبات دقیق نشان داد که این سبب تا انتهای فروردین ماه، ۵۷ درصد افزایش قیمت پیدا کرده و برای حفظ قدرت خرید کارگران به بیش از ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان مازاد دستمزد نیاز است.

او با محاسبات دقیق، سید معیشت در انتهای فروردین ماه را معادل ۵۹ میلیون و ۷۵ هزار و ۶۲۵ ریال تعیین کرد. توفیقی در عین حال از مولفه‌ای به نام «میزان مورد نیاز برای حفظ قدرت خرید» نام می‌برد که در واقع، فاصله سید معیشت ۹۷ و سید معیشت محاسبه شده در اردیبهشت ماه است. در واقع اگر کارگران بخواهند قدرت خرید خود را در سطح ابتدای سال حفظ کنند، باید به اندازه تورم سید معیشت در دومین ماه سال، هزینه اضافی بپردازند. در واقع کارگران در اردیبهشت ماه برای حفظ قدرت

قدرت خرید خود را در همین سطح فعلی حفظ کنند، باید به اندازه تورم سید معیشت در اولین ماه سال، هزینه اضافی بپردازند.

مرکز آمار ایران، اطلاعات تورمی اردیبهشت ماه را چندی پیش منتشر کرده است. توفیقی همین اطلاعات را مبنای محاسبات سید برای دومین ماه از سال ۹۸ قرار می‌دهد.

او با احتساب اندازه خانوار متوسط که ۳.۳ نفر است نتیجه می‌گیرد که هزینه خوراک‌ها و آشامیدنی‌های یک روز خانوار معادل ۵۷۰ هزار و ۴۲۵ ریال و سید غذایی ماهانه معادل یک ۱۷ میلیون و ۱۱۳ هزار و ۵۰ ریال است. با این حساب، هزینه خوراک‌ها و آشامیدنی‌های ماهانه خانوار یا به عبارتی، سید خوراک‌ها و آشامیدنی‌های خانوار به دست می‌آید. حال نوبت محاسبه سید معیشت خانوار است. برای محاسبه سید معیشت از روی سید خوراک‌ها و آشامیدنی‌ها، به مولفه‌ای به نام «درصد تاثیر» موجود است.

توفیقی درصدا تاثیر خوراک‌ها در سید معیشت را به روال محاسبات مزدی ۹۸ معادل ۲۶.۴ درصد در نظر می‌گیرد که در نتیجه سید معیشت یک خانوار کارگری در اردیبهشت ماه به ۶۴ میلیون و ۸۲۲ هزار و ۱۵۹ ریال می‌رسد.

حال اگر سید معیشت اردیبهشت را با مبلغ فروردین ماه مقایسه کنیم، متوجه می‌شویم که هزینه‌های زندگی در اردیبهشت به نسبت فروردین، ۵ میلیون و ۷۴۶ هزار و ۵۳۴ ریال افزایش یافته است. در واقع کف هزینه‌های خانوار در اردیبهشت نسبت به فروردین، ۵۷۴ هزار تومان متورم شده است.

توفیقی در ادامه محاسبات خود از مولفه‌ای به نام «میزان مورد نیاز برای حفظ قدرت خرید» نام می‌برد که در واقع، فاصله سید معیشت ۹۷ و سید معیشت محاسبه شده در اردیبهشت ماه است. در واقع اگر کارگران بخواهند قدرت خرید خود را در سطح ابتدای سال حفظ کنند، باید به اندازه تورم سید معیشت در دومین ماه سال، هزینه اضافی بپردازند. در واقع کارگران در اردیبهشت ماه برای حفظ قدرت

در کشورهایی که کف دستمزد کارگران با مذاکرات سه‌جانبه مشخص می‌شود، معمولاً از دو مکانیسم بهره گرفته می‌شود: تعیین سید حداقلی معیشت یا محاسبه میانگین در یافتی مزدگیران و قرار دادن کف دستمزد در حول و حوش این میانگین با اعمال یک ضریب خاص

خرید خود به ۲ میلیون و ۷۲۲ هزار تومان اضافه نیاز دارند که طبیعی ست برای تأمین آن، نیازمند منابع ریالی به جز دستمزد در یافتی هستند. دقیقاً به دلیل همین نیاز به پول اضافه است که کارگران به شغل دوم و سوم و حتی مسافركشی و مشاغل خرده‌پای دیگر روی می‌آورند.

در نهایت، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای سراسر کشور، سراغ مولفه‌ای به نام «درصد جهش قیمتی سید خانوار» می‌رود. او برای تعیین این مولفه، درصد گران شدن سید معیشت اردیبهشت را به نسبت سید محاسبه شده در انتهای سال ۹۷، محاسبه می‌کند که میزان آن می‌شود ۷۲.۴۳ درصد. به عبارت دقیق‌تر سید خانوار در اردیبهشت ماه ۹۸ به نسبت اسفند ۹۷ حدود ۷۲ درصد جهش قیمتی داشته است.

حال وی نتایج را جمع‌بندی می‌کند. کارگران در اردیبهشت ماه ۹۸، برای گذراندن زندگی به ۲ میلیون و ۷۲۲ هزار تومان، بیش از حداقل دریافتی نیازمندند. هزینه‌های زندگی در اردیبهشت از مرز ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان گذشته و در مجموع به نسبت اسفند ماه ۹۷ و محاسبات مزدی سال جاری انجام گرفت، بیش از ۷۲ درصد جهش قیمتی داشته است. اینها خلاصه اتفاقاتی ست که در حوزه معیشت کارگران تاروز پایانی دومین ماه بهار ۹۸ رخ داده است. آیا می‌توانیم امیدوار باشیم در خرداد ماه این روند جهشی، تعدیل شده باشد؟!

نایب رئیس مجلس:
۳۵ درصد طلاق‌ها برای دریافت مستمری است

نایب رئیس مجلس گفت: بیش از ۳۵ درصد طلاق‌ها به صورت صوری است تا امکان دریافت مستمری را از صندوق‌ها فراهم کند. به گزارش ایلنا، عبدالرضا مصری در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو سیما نسبت به وضعیت صندوق‌های بازنشستگی هشدار داد.

او عنوان کرد: مسئولان کشور باید بپذیرند که نظام بیمه‌ای با نظام بودجه‌ریزی کاملاً متفاوت است.

به گفته مصری، بیش از ۳۵ درصد طلاق‌ها به صورت صوری است تا امکان دریافت مستمری را از صندوق‌ها فراهم کند.

نایب رئیس مجلس با بیان اینکه کشور خیلی گران اداره می‌شود، افزود: اگر اقتصاد کشور از ساختار بودجه‌ریزی جدا نشود این روند معیوب همچنان ادامه می‌یابد.

ریزش معدن همصفا در آمل جان یک کارگر را گرفت

یک کارگر ۶۵ ساله بر اثر ریزش معدن شن و ماسه همصفا جان خود را از دست داد. بنا بر گزارش‌ها، ریزش آوار در معدن شن و ماسه و باره‌های کوهی (همصفا) در جاده چمستان به آمل موجب خفگی یک کارگر شد. این کارگر ۶۵ ساله که بر اثر ریزش آوار دچار خفگی شده بود بلافاصله توسط افراد حاضر در معدن خارج شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز فوریت‌های پیش‌بیمارستانی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، تیم اورژانس پس از ورود به صحنه و ارزیابی مصدوم دریافت که مصدوم فاقد علائم حیاتی بوده و بلافاصله اقدامات پیشرفته احیای قلبی و ریوی را آغاز کرد. این اقدامات در مرکز درمانی هم ادامه یافت ولی فایده‌ای نداشت. اواخر اردیبهشت ماه پارسال هم ریزش معدن در منطقه لایوج شهرستان نور سبب مرگ یک کارگر و زخمی شدن سه نفر دیگر شده بود.

سقوط مرگبار کارگر ساختمانی ۳۹ ساله در فردیس

فرمانده انتظامی شهرستان فردیس از مرگ یک کارگر ساختمانی در شهرستان فردیس کرج بر اثر سقوط از بلندی خبر داد که در حین انتقال به بیمارستان جان خود را از دست داد. به گفته بیژن جنتی، در پی اعلام مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ مبنی بر سقوط فردی از بلندی ساختمان، بلافاصله مأموران کلانتری ۱۷ بعثت به محل حادثه اعزام شدند.

فرمانده انتظامی شهرستان فردیس بیان کرد: با حضور مأموران در محل حادثه مشخص شد کارگر ساختمانی که مردی ۳۹ ساله بوده در حین انجام کار از طبقه دوم به پایین سقوط کرده است.

وی اظهار کرد: در تحقیق از شاهدان عینی، علت حادثه بی‌احتیاطی در جمع کردن میله‌های داربست عنوان شد.

تکرار حوادث در معادن زغال سنگ البرز شرقی مرگ یک معدنچی بر اثر گاز گرفتگی

ظهر دیروز (یکشنبه، ۲۶ خرداد) یک کارگر در معدن زغال سنگ رزم جا غربی طرزه در شرکت البرز شرقی، بر اثر گاز گرفتگی جان خود را از دست داد.

به گزارش ایلنا، هویت کارگر جان‌باخته «مجتبی گیلان» حدوداً ۲۹ ساله اعلام شده است. این کارگر بعد از وقوع حادثه به بیمارستان ولایت دامغان منتقل می‌شود که به دلیل شدت گاز گرفتگی جان خود را از دست می‌دهد. پنجشنبه گذشته نیز بر اثر ریزش تونل برناکی در معدن زغال سنگ طرزه دامغان، دو کارگر به اسامی «محمود مومن» و «علی عجم» جان باختند و یک نفر به اسم «علی لالایی» مصدوم شد.

باید به آثار رسیدگی شود، افزود: حدود ۱۰۰ نفر از کارگران این کارخانه در پیگیری مطالبات مزدی خود، سال گذشته به اداره کار زنجان شکایت کرده‌اند و این خصوص اداره کار نیز احکام تعداد زیادی از کارگران را صادر کرده و قابلیت اجرایی دارد. وی در پاسخ به این سوال که در صورتی که کارفرما نخواهد آرای صاره اداره کار را اجرایی کند، تکلیف چیست؟ گفت: اداره کار چاره‌ای جز استفاده از ظرفیت‌های قانونی خود ندارد و احکام صاره خود را به دایره اجرای احکام قوه قضاییه ارسال خواهد کرد.

او با بیان اینکه نگرانی کارگران به دلیل عملی نشدن مطالباتشان بابت آغاز نشدن تولید در کارخانه بیشتر شده، افزود: مشکلات کارگران روغن نباتی جهان همچنان باقی است و حل مشکلات این واحد تولیدی و کارگانش نیازمند حمایت جدی مسئولان استانی است. در این زمینه علی کریمی، معاون روابط کار اداره کل کار استان زنجان با بیان اینکه پیگیری مشکلات کارخانه روغن نباتی جهان و کارگانش هستیم، گفت: برای پیگیری مشکلات کارگران این واحد تولیدی بارها با همراهی سایر مسئولان استان در کمیسیون‌های کارگری تشکیل جلسه داده‌ایم و این موضوع به صورت جدی از سوی اداره کل کار استان پیگیری می‌شود.

او با بیان اینکه کارگران روغن نباتی جهان مطالباتی دارند که

وجود آمده احساس خطر می‌کنند. وی گفت: مدیریت کارخانه عقیده دارد که منابع مالی کافی برای تهیه مواد اولیه تولید وجود ندارد. این کارگر با بیان اینکه بعد از پایان اعتراضات سال گذشته، کارفرما قرار بود در هر ۲۰ روز یکبار یک ماه از مطالبات مزدی و بیمه‌ای‌مان را پرداخت کند، افزود: این وعده بعد از گذشت حدود سه ماه از سال جاری هنوز محقق نشده و کارگران از بهمن سال‌ها گذشته مطالبات معوقه مزدی طلبکارند. به گفته این کارگر، کارگران این واحد تولیدی، دستمزد دی ماه خود را به صورت حداقلی در فروردین ماه سال جاری دریافت کرده‌اند. در سال جاری نیز هنوز هیچ دستمزدی دریافت نکرده‌اند که اطمینان یابند کارفرما افزایش حقوق سال جدید را برای کارگران اعمال می‌کند یا نه؟!

معاون روابط کار اداره کل کار استان زنجان با بیان اینکه پیگیری مشکلات کارخانه روغن نباتی جهان و کارگانش هستیم، گفت: بارها با همراهی سایر مسئولان استان در کمیسیون‌های کارگری تشکیل جلسه داده‌ایم و این موضوع به صورت جدی از سوی اداره کل کار استان پیگیری می‌شود.

یکی از کارگران روغن نباتی جهان در تماس با ایلنا گفت: توقف فعالیت روزمره شرکت روغن نباتی جهان زنجان که از چند ماه پیش به بهانه نداشتن نقدینگی برای تهیه مواد اولیه آغاز شد، همچنان ادامه دارد. او با بیان اینکه در کارخانه روغن جهان نزدیک به ۱۰۴ کارگر با سابقه مشغول کارند که ۴ ماه مز معوقه طلبکارند، گفت: تمام این کارگران با وجود آنکه هر روز در محل کار خود حاضرند اما کاری برای انجام دادن ندارند و از وضعیت به

جمعیت کودکان کار نیم میلیون بر آورد می‌شود

۱.۴ درصد کودکان در معرض کارهای پر خطر هستند

اطلاعات راهبردی وزارت کار از وضعیت فعالیت کودکان ۱۰ تا ۱۷ ساله نشان می‌دهد که در سال ۹۶ از حدود ۹ میلیون کودک، حدود ۴۹۹ هزار نفر، کودک فعال هستند. به عبارتی حدود ۵۰۰ هزار کودک شاغل یا در جست‌وجوی کار هستند. از میان این کودکان ۴۱۰ هزار نفر شاغل و ۸۹ هزار کودک نیز در جست‌وجوی کار بوده‌اند. تعداد کودکان شاغل در سال ۹۶، نسبت به سال

۹۵ به میزان ۱۱۵ درصد و نسبت به سال ۹۴ نیز ۱۰.۲ درصد افزایش را نشان می‌دهد. بررسی این آمار نشان می‌دهد، تعداد کودکان فعال در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ به میزان ۶ درصد و نسبت به سال ۹۴ نیز ۹.۶ درصد افزایش یافته است. یافته‌های این پژوهش طی سال‌های ۹۴ تا ۹۶ از وضعیت فعالیت کودکان در بازار کار بیانگر این است که بیشتر این کودکان را پسران

تشکیل می‌دهند. در این تحقیق یکی از عللی که معمولاً در مورد کمتر بودن تعداد دختران فعال در بازار کار نسبت به پسران فعال در بازار کار عنوان می‌شود این است که کودکان دختر وجودشان در منزل ضروری‌تر است و فرهنگ

و سنت خانواده‌ها مانع حضور کودکان دختر در مکان‌های عمومی می‌شود. بر اساس این آمار، تعداد کودکان خیابانی توانمندسازی شده توسط سازمان بهزیستی کشور در سال ۹۶، پنج هزار و ۱۵۲ نفر بوده که نسبت به سال گذشته کاهش داشته است. طبق استاندارد سازمان بین‌المللی کار درباره کار کودک، سه معیار اصلی فعالیت اقتصادی، نوع شغل و ساعت کار هفتگی در کنار معیارهای دیگری مانند شرایط کاری ملاک عمل قرار می‌گیرد. بر اساس این معیار، در رده سنی ۵ تا ۱۷ ساله، اشتغال کودکان به شکل کار کودک و کار پرخطر کودکان نیز مشاهده می‌شود.